

819511 Ірмолой знаменний (крюковий) у фрагментах. Рукописна книга. Україна?, середина XIX ст. 8°. 37, [3] арк. Назва за описанням в облікових системах ХДНБ: Обіход [крюковий] : літургія.

Укладач, переписувач невідомі.

Місце створення: Україна?, без точної локалізації.

Склад рукопису: літургія Іоана Златоуста, причастни во всю седмицу, літургія Преж(д)е(о)с(вя)щенная, причастни на свята, частина кондака або тропаря на Велику Суботу (на вкладеному аркуші). На звороті арк. 9 зв., нижній частині, на наклеєному фрагменті паперу фіолетовим чорнилом (перший рядок чорним) й іншим почерком текст літургійної молитви церковнослов'янською «Да исполнятся уста наша пѣнія [треба: хваленія] Твоего, Господи...».

Напів: не позначено.

Мова текстових складових: церковнослов'янська.

Тип основного письма: знамена (кондакарний знак), кирилиця.

Лінійні розміри блока: 177×115×6 мм.

Блок комплектний. Арк. 10 вклеєній, арк. [40] вкладено (іншого розміру: 170×105 мм).

Обсяг: фактично 40 арк. Фоліація архівна, XX ст., олівцем зверху. Арк. 21, [38, 39] та звороти арк. 31, [38, 39] пусті.

Матеріали письма: папір російського виробництва з штемпелями, зокрема на арк. 5, 30, 33 овальне сліпе тиснення: ініціали О та С у стилі німецької готики, у лавровому вінці, пор. з графікою готичних ініціалів D та O під короною (див. джерело 2: Косьмовська фабрика, Мединський повіт Калужської губернії); на арк. 15 фігурна рамка з кириличним текстом ((див. джерело 2: скоріше за все виробництва фабрики Говарда, Мединський повіт Калужської губернії, 1850-і рр.; є аркуші без штемпелів. Арк. 1–9, 21–37, [38, 39] – щільний, арк. 10 більш темний (до брунатного) і тонкий, арк. 11–20 – світліший і тонкий; папір вкладеного арк. щільний і темніший; чорнило чорне, червоне, фіолетове; на вкладеному арк. коричневе і червоне.

Зображувальні матеріали: буквиці (малі ініціали) з орнаментальними прикрасами.

Обкладинка ХХ ст. з сірого та коричнюватого паперу, обклеєного синє-сірим папером, 180×127 мм (верхня частина), 180×120 мм (нижня).

Стан збереження блоку та оправи задовільний. Оправа значно потерта по берегах і розшаровується на складові частини.

Форзац відсутній.

Записи по деяких аркушах олівцем – вказівки для виконавців, на пустому звороті арк. 21 олівцем «преподобному засиму и соватию всенушну» (запис закреслено). На арк. 1: Х<арьковскій>. Е<пархіальний>. Музей / № 984. На передньому форзацному аркуші зверху чорнилом: І/220. На звороті передньої кришки оправи зверху темно-синім олівцем: № 459, також чорнилами зверху на наклейці на корінці. На наклейці на корінці на завороті на передню кришку синім олівцем цифра 511.

Печатка на звороті верхньої обкладинки та арк. 1 фіолетовим чорнилом Харківського єпархіального церковно-археологічного товариства, круга, по краю вписано текст: «ХАРЬКОВСКОЕ ЕПАРХИАЛЬНОЕ ЦЕРКОВНО-АРХЕОЛОГИЧЕСКОЕ. О-ВО», всередині зображення трьох церков, під якими тиснення: 11 мая 1912 г. (курсивом) / Харьковъ (прямим).

Місцезнаходження: ХДНБ ім. В. Г. Короленка, фонд документних пам'яток, колекція рукописних книг. Шифр 819511, інв. № а131845. Інвентаризовано у ХДНБ 01.08.1951 р.

Попереднє місце зберігання: Волинське єпархіальне давньосховище, кінець ХІХ ст. – 1914 р. (?), Харківський єпархіальний музей (1914–1920 рр. (?), Музей українського мистецтва у м. Харкові, 1920-і – початок 1930-х рр. (?).

Джерела

1. Антонович М. *Musica Sacra* : зб. ст. з історії української церковної музики. Львів : [б. в.], 1997. 260 с. (Історія української музики. Дослідження; Вип. 3).
2. Клепиков С. А. Филиграни и штемпели на бумаге русского производства XVII-XX вв. Москва: Изд-во Всесоюз. книж. палаты, 1959. С. 11, 102, 114.
3. Цалай-Якименко О. Духовні співи давньої України: антол. Київ: Музична Україна, 2000. 219 с.
4. Цалай-Якименко О. «Літерні поміти» російських співацьких рукописів XVII століття – різновид київської релятивної нотації // Зап. Наук. т-ва ім. Шевченка. Львів, 1996. Т. 232. С. 41–58.
5. Ясіновський Ю. Візантійська гимнографія і церковна монодія в українській рецепції ранньомодерного часу. Львів : Поліграфічний центр Вид-ва Львівської політехніки, 2011. 468 с. (Історія української музики. Дослідження; Вип. 18).

Опис О. Я. Ісаєнко, І. Я. Лосієвського.